

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor este elaborat de Ministerul Mediului, cu participarea membrilor grupului de lucru desemnat prin Ordinul ministrului mediului nr. 18 din 02.02.2026, în colaborare cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în calitate de autoritate competentă pentru controlul de stat în domeniul protecției mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor este elaborat în temeiul acțiunii nr. 49 din Capitolul 27, Clusterul IV al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art.319) precum și pct. 9 subpct. 9.10 și pct. 10 subpct. 10.12 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 305/2026.

Totodată, prezentul proiect de Ordin transpune în legislația națională:

- transpune Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/248 a Comisiei din 21 februarie 2020 de stabilire a unor orientări tehnice pentru inspecțiile prevăzute la articolul 17 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului, CELEX: 32020D0248, publicată în Jurnalul Oficial L 51 din 25 februarie 2020;

- transpune parțial (transpune: Anexa II și III) Decizia 2009/358/CE a Comisiei din 29 aprilie 2009 privind armonizarea și transmiterea periodică a informațiilor și chestionarul prevăzute la articolul 22 alineatul (1) litera (a) și la articolul 18 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX: 32009D0358, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 1 mai 2009.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, cadrul normativ național privind gestionarea deșeurilor extractive este stabilit prin Codul subsolului nr. 246/2024, care reglementează autorizarea, exploatarea, obligațiile operatorilor, competențele autorităților competente, precum și închiderea și monitorizarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor provenite din activitățile extractive. În mod specific, clasificate conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024, supuse autorizării conform art. 57 din același Cod, art. 86–88 reglementează cadrul general al controlului de stat în domeniu, iar art. 97 alin. (3)–(6) stabilește obligațiile de raportare și notificare privind evenimentele cu impact major.

Cu toate acestea, aplicarea eficientă a dispozițiilor Codului subsolului nr. 246/2024 depinde de existența unor acte normative secundare care să detalieze aspectul de planificare,

efectuare și documentare a controalelor de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, precum și aspectul de colectare, centralizare și raportare a informațiilor privind aceste instalații, în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Prin urmare, problema constă în absența unui cadru tehnic sectorial de inspecție care să permită Inspectoratul pentru Protecția Mediului executarea obligației legale de control semestrial prevăzute de art. 88 alin. (4) din Codul subsolului nr. 246/2024, iar instalații de gestionare a deșeurilor extractive autorizate sau în curs de autorizare pe teritoriul Republicii Moldova nu pot fi supuse unui control uniform, predictibil și bazat pe criterii tehnice obiective.

Republica Moldova, în calitate de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană, are obligația de a armoniza legislația națională cu acquis-ul comunitar. Transpunerea și implementarea legislației europene în domeniul protecției mediului reprezintă una dintre cele mai complexe provocări ale procesului de aderare. Gestionarea deșeurilor industriale, inclusiv a celor provenite din industriile extractive, constituie o prioritate majoră în acest context.

Deși Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător și Legea nr. 209/2016 privind deșeurile stabilesc norme generale în domeniu, acestea nu conțin aspecte aplicabile deșeurilor provenite din industriile extractive. Totodată, Codul subsolului nr. 246/2024, deși instituie obligația efectuării controlului de stat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și obligații de raportare în sarcina operatorilor. Cu toate acestea, actul de bază nu detaliază parametrii tehnici și listele de verificare necesare pentru aplicarea uniformă a acestor obligații.

Prin urmare, situația actuală relevă următoarele probleme principale:

- lipsa unui cadru tehnic orientativ unitar pentru efectuarea controalelor de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, structurat pe etapele ciclului de viață al instalațiilor (pre-operare, funcționare, închidere finală, post-închidere);

- absența orientărilor tehnice de evaluare a riscurilor aplicabile planificării controalelor de stat planificate și inopinate, adaptate specificului instalațiilor extractive, inclusiv al instalațiilor din categoria A;

- absența aspectului de colectare, centralizare și raportare a informațiilor privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv a informațiilor referitoare la evenimente cu impact major, a datelor statistice privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și a chestionarului de raportare periodică, corelate cu cerințele europene prevăzute de Directiva 2006/21/CE și de actele de punere în aplicare ale Comisiei Europene;

- lipsa orientărilor tehnice clare privind notificarea de către operatori a autorităților competente cu privire la evenimentele care pot afecta stabilitatea instalațiilor extractive, conform art. 58 alin. (4)–(6), art. 59 alin. (6) și art. 97 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul principal al proiectului este instituirea unui cadru metodologic unitar și coerent pentru efectuarea controalelor de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive. Acest cadru metodologic trebuie să fie aplicabil tuturor etapelor ciclului de viață al instalațiilor: pre-operare, funcționare, închidere finală și post-închidere.

Prin urmare, drept scop este dotarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu orientările tehnice uniforme necesare executării obligației legale de control semestrial al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive, prevăzute de art. 88 alin. (4) din Codul

subsolului nr. 246/2024, prin transpunerea integrală a Deciziei (UE) 2020/248 și transpunerea parțială a Deciziei 2009/358/CE (Anexa II și III), în executarea acțiunii nr. 49 din HG nr. 306/2025, fără a institui obligații noi pentru operatori.

Astfel, proiectul urmărește crearea unui sistem administrativ integrat, care să îmbunătățească activitățile Inspectoratului pentru Protecția Mediului privind controlul de stat sectorial la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, fiind previzibile, transparente și orientate spre rezultate pozitive privind protecția mediului.

Instrumentele de soluționare a problemei (lipsa listei de verificare pentru instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive) constă în aprobarea Ghidului, ca act normativ subsecvent Codului subsolului nr. 246/2024, structurată în cinci capitole:

Capitolul I. Dispoziții generale – stabilește domeniul de aplicare al Ghidului, specifică noțiunea de „control de stat” în sensul art. 2 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, în baza criteriilor de risc prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 963/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor.

Capitolul II. Aspecte tehnice și metodologice aplicabile în procesul de control de stat se reprezintă, prin patru secțiuni:

- *Secțiunea a 1-a* – descrie orientările tehnice privind aspectele administrative necesare pentru asigurarea eficienței controlului de stat, disponibilitatea exercitării controlului pe întreg teritoriul Republicii Moldova, independența și capacitatea autorității competente, exercitarea prerogativelor legale de acces și verificare, dotarea cu resurse, cooperarea interinstituțională, nivelul de competență al inspectorilor, organizarea cursurilor de formare și obținerea asistenței din partea operatorilor;

- *Secțiunea a 2-a* – descrie orientările tehnice privind planificarea și efectuarea controalelor de stat planificate, cu aspecte privind planurile de control conform art. 86 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024, frecvența vizitelor la fața locului bazată pe evaluarea riscurilor (cu accent pe instalațiile din categoria A și criteriile tehnice de evaluare a riscurilor specifice), impactul potențial și real conform art. 49, 51, 54, 56, 58–60 și art. 92 din Codul subsolului nr. 246/2024, istoricul de conformitate, participarea la politici de prevenire a accidentelor majore;

- *Secțiunea a 3-a* – descrie orientările tehnice privind efectuarea controalelor de stat inopinate, inclusiv a vizitelor neanunțate, ca răspuns la plângeri grave (petiții), accidente sau cazuri de neconformitate grave, în baza criteriilor de risc din Hotărârea Guvernului nr. 963/2018 și conform art. 58 alin. (4) și art. 59 alin. (6) din Codul subsolului nr. 246/2024;

- *Secțiunea a 4-a* – descrie orientările tehnice privind documentarea controalelor de stat: înregistrarea activităților, întocmirea proceselor-verbale conform art. 28 din Legea nr. 131/2012, finalizarea acestora în termenele legale, dreptul operatorului de a prezenta observații și asigurarea transparenței prin publicarea rezultatelor conform art. 55 din Codul subsolului nr. 246/2024.

Capitolul III. Aspecte care trebuie urmărite la efectuarea controalelor de stat în diferite etape ale ciclului de viață al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive structurat în patru secțiuni:

- *Secțiunea a 1-a* – descrie orientările tehnice privind controlul de stat la noile instalații înainte de începerea operațiunilor de depozitare (conform art. 88 alin. (4) din Codul subsolului nr. 246/2024) cu aplicarea măsurilor de reducere a impactului, conformitatea amplasării și

construcției cu autorizația, sistemele de automonitorizare, stabilitatea fizică, resursele umane competente, planul de închidere, garanția financiară sau a unui instrument echivalent în ceea ce privește mărimea și forma sa;

- *Secțiunea a 2-a* – descrie orientările tehnice privind controlul de stat la instalațiile aflate în funcțiune - efectele negative asupra mediului și sănătății, conformitatea deșeurilor cu autorizația, generarea de levigat, modificările structurale și operaționale, măsurile recomandate după controalele de stat anterioare, anomaliile vizuale, caracterizarea deșeurilor, rolul personalului, procedurile de notificare, planul de închidere, garanția financiară sau a unui instrument echivalent, clasificarea în categoria A;

- *Secțiunea a 3-a* – descrie orientările tehnice privind controlul final la fața locului (conform art. 59 alin. (2) din Codul subsolului nr. 246/2024) - efectele adverse după închidere, planul de închidere, reabilitarea terenului, dispozițiile postînchidere, garanția financiară sau a unui instrument echivalent, clasificarea în categoria A;

- *Secțiunea a 4-a* – descrie orientările tehnice privind controlul de stat după închidere, prin monitorizarea efectelor adverse, corespondența cu condițiile de autorizație, generarea de levigat, planul de închidere, necesitatea măsurilor suplimentare de reabilitare, raportarea datelor de monitorizare conform art. 59 alin. (7) din Codul subsolului nr. 246/2024, procedura de notificare conform art. 59 alin. (6), garanția financiară sau a unui instrument echivalent în ceea ce privește mărimea și forma sa.

Capitolul IV. Elemente suplimentare pentru controalele de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A structurat în trei secțiuni:

- *Secțiunea a 1-a* – prevede orientările tehnice de verificare la barajele care conțin steril de procesare: tipul și starea protecției contra eroziunii, bilanțul hidric, compoziția și integritatea structurală a depunerilor, modificările crestei și pantei, sistemul de drenaj, zonele de scurgere și infiltrare, daunele, vegetația;

- *Secțiunea a 2-a* – prevede orientările tehnice de verificare la dispozitivele de deversare ale instalațiilor cu steril de procesare: accesul la conducte, deteriorarea echipamentelor de construcție și control, scurgerile, eroziunea, vegetația în apropierea deversărilor, echipamentele de reglare, dispozitivele de urgență, alimentarea electrică de rezervă, rata de creștere a nivelului iazului, sistemul de deversare, sistemul de gestionare a apelor;

- *Secțiunea a 3-a* – prevede orientările tehnice de verificare la instalațiile care conțin deșeuri de roci: eroziunea rocilor, calitatea și cantitatea apei de infiltrare, adecvarea măsurilor de reducere a impactului, eficacitatea activităților de recultivare.

Capitolul V – Aspecte privind colectarea, centralizarea și raportarea informațiilor privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive (adaptat în baza noile modificări prin proiectul de lege pentru modificarea Codul subsolului nr. 246/2024 (nr. unic 334/MM/2026), autor Ministerul Mediului, cu completarea la art. 97 cu alin. (4), (5), (6) din Codul subsolului nr. 246/2024), structurat în două secțiuni:

- *Secțiunea a 1-a* – prevede orientări tehnice privind informațiile care trebuie furnizate de operatori autorităților competente cu privire la evenimentele cu impact prevăzute la art. 58 alin. (4)–(6), art. 59 alin. (6) și art. 97 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024 axate pe aspectele minime pentru furnizarea informațiilor, inclusiv datele privind autorizația, notificarea oricărui eveniment care afectează stabilitatea instalației, transmiterea datelor statistice la Biroul Național de Statistică; protecția informațiilor sensibile cu caracter comercial conform art. 61 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024; conținutul detaliat al

informațiilor furnizate pentru fiecare eveniment, privind denumirea și adresa instalației, informații privind autorizația, descrierea evenimentului (natura, locația, reperele temporale, potențialul impact transfrontalier, impactul asupra mediului și sănătății, cauzele), măsurile corective adoptate și măsurile de prevenire a recidivei; aspectul obligației de furnizare imediată a informațiilor pentru accidente majore conform art. 97 alin. (3) din codul menționat;

- *Secțiunea a 2-a* – prezintă orientările tehnice privind conținutul Chestionarului de raportare a punerii în aplicare a Codului subsolului nr. 246/2024, iar Ministerul Mediului asigură procesul de raportare pe baza datelor furnizate de autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului, conform art. 97 alin. (4)–(6), răspunzând la setul a două categorii de întrebări:

a) întrebări pentru prima perioadă de raportare, privind măsurile administrative și autoritățile competente, planurile de gestionare a deșeurilor extractive și prevenirea accidentelor majore, autorizația și garanția financiară sau a unui instrument echivalent în ceea ce privește mărimea și forma sa, participarea publicului și efectele transfrontaliere, construirea și administrarea instalațiilor, aspectul închiderii și post-închiderii inclusiv inventarul instalațiilor, controlul de stat; și

b) întrebări pentru toate perioadele de raportare, privind măsuri administrative generale, planurile de gestionare și prevenirea accidentelor, autorizațiile și garanțiile financiare sau a unui instrument echivalent în ceea ce privește mărimea și forma sa, aspectul închiderii și inventarul, statisticile privind controalele de stat, alte informații relevante privind dificultățile de implementare.

De asemenea, este Tabelul statistic la prezentul Ordin privind evidența instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive pentru raportarea informațiilor, structurată pe sectoare (minerale de construcții, metalice, industriale, energetice, altele) și categorii (categoria A, instalații cu autorizație, în etapa de închidere, închise sau abandonate).

Rezultatul scontat este crearea unui cadru normativ clar, predictibil și uniform, care să sprijine atât inspectorii, cât și operatorii, prin stabilirea unor orientări tehnice detaliate și transparente.

Elementele de noutate ale proiectului sunt:

- instituirea primului act normativ intern care prezintă exhaustiv orientările tehnice privind controlul de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, în toate etapele ciclului de viață;

- transpunerea integrală a orientărilor tehnice europene privind controalele de stat, stabilitate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/248 și transpunere parțială a Deciziei 2009/358/CE prin reglementarea aspectului de colectare, centralizare și raportare a informațiilor privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv chestionarul de raportare și tabelul statistic.

- clarificarea rolului autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului privind evidența și monitorizarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive pe întreg ciclul de viață, colectarea și raportarea datelor, transmiterea informațiilor către Ministerul Mediului și, după caz, autorităților din alte state;

- aspecte de a notifica și transmite informații autorităților competente de către operatori, stabilite prin Codul subsolului nr. 246/2024, conform orientărilor tehnice din prezentul Ordin;

- definirea orientărilor tehnice privind raportul funcțional între Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în calitate de autoritate centrală de specialitate împuternicit să efectueze supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale și autoritatea competentă în domeniul și protecția subsolului, pentru schimbul de constatări rezultate în urma controalelor de stat;

- descrierea aspectelor orientărilor tehnice pentru instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A (barajele cu steril de procesare, dispozitivele de deversare, instalațiile cu deșeuri de roci), cu riscuri potențiale mai mari;

- conectarea orientărilor tehnice privind activitățile controlului de stat cu aspect de raportare, creând un sistem unitar de guvernanță a informației de mediu.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului actului normativ au fost analizate mai multe opțiuni de abordare, în scopul identificării celor mai adecvate soluții pentru atingerea obiectivelor propuse.

Printre opțiunile analizate s-au numărat: a) menținerea situației actuale fără intervenție normativă; b) elaborarea unui act normativ nou cu caracter orientativ; c) modificarea cadrului normativ existent prin completarea actelor în vigoare.

Opțiunea a) menținerea situației actuale fără adoptarea unui nou act normativ nu a fost acceptată, deoarece lacunele identificate în cadrul normativ existent nu permit asigurarea unui cadru coerent și unitar de aplicare a controalelor de stat. Neintervenția ar perpetua incertitudinile juridice și dificultățile practice în implementare, ar menține nesatisfăcute obligațiile asumate prin Planul național de aderare (acțiunea nr. 49 din Hotărârea Guvernului nr. 306/2025) și ar lăsa netranspusă Decizia (UE) 2020/248 și, parțial, Decizia 2009/358/CE.

Opțiunea c) modificarea sau completarea actelor normative existente a fost de asemenea analizată, însă sa constatat că aceasta nu ar fi suficientă pentru a acoperi domeniul integral reglementat. Detalierea tehnicilor necesare pentru transpunerea orientărilor europene privind inspecțiile impune o abordare sistemică și detaliată, care nu poate fi inclusă eficient în actele legislative de nivel superior (Codul subsolului nr. 246/2024 sau Legea nr. 131/2012) fără a afecta claritatea și lizibilitatea acestora.

Opțiunea b) elaborarea unui act normativ nou orientativ, respectiv a Ghidului aprobat prin Ordinul ministrului mediului, a fost identificată ca soluție optimă, asigură un grad înalt de eficiență, claritate și aplicabilitate a orientărilor tehnice, contribuind la eliminarea deficiențelor existente și la stabilirea cadrului de reglementare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului de act normativ va consolida capacitățile instituționale ale autorităților competente responsabile de monitorizare, control și raportare, prin introducerea unor orientări tehnice uniforme pentru controlul de stat și a unui mecanism unitar de raportare a informațiilor.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului va beneficia de orientări tehnice clare pentru planificarea, efectuarea și documentarea controalelor de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv a listelor de verificare și a criteriilor de evaluare a riscurilor, eliminând interpretările neuniforme.

Autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului va dobândi atribuții clar definite privind evidența și monitorizarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive pe întreg ciclul de viață, colectarea și centralizarea datelor de la operatori și transmiterea informațiilor necesare raportării periodice.

Ministerul Mediului va exercita monitorizarea implementării Ghidului și va asigura raportarea periodică la nivel internațional pe baza datelor colectate de autoritatea competentă în domeniul subsolului, conform art. 97 alin. (4)–(6) din Codul subsolului nr. 246/2024.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentului Ordin nu presupune costuri suplimentare semnificative pentru bugetul de stat, întrucât nu implică crearea unor structuri noi sau alocarea de resurse financiare adiționale, ci vizează eficientizarea activității autorităților competente existente în limitele bugetelor aprobate.

Costurile aferente implementării se vor limita, în principal, la activități de instruire și formare profesională a inspectorilor din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului și a personalului autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului, necesare pentru aplicarea orientărilor tehnice de control și a aspectelor de raportare a informațiilor. Aceste costuri vor fi acoperite din fondurile prevăzute anual în bugetele autorităților respective și nu necesită modificarea legilor bugetare în vigoare.

Totodată, implementarea prevederilor pct. 4.4 din Ghid nu generează costuri pentru operatorii economici. Activitatea de consolidare a cunoștințelor se rezumă la dialogul tehnic și informativ dintre inspector și operator în timpul controlului, în vederea asigurării unei înțelegeri corecte a riscurilor de mediu, fiind o măsură de suport prevăzută în mod gratuit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului va crea un cadru normativ clar și uniform al orientărilor tehnice pentru operatorii din sectorul extractiv, prin stabilirea unor aspecte clare privind controlul de stat, notificarea și raportarea informațiilor.

Proiectul nu introduce obligații noi de natură fiscală sau financiară pentru operatori, ci detaliază aspectele de conformitate deja prevăzute de Codul subsolului nr. 246/2024, în special privind notificarea autorităților competente în cazul evenimentelor cu impact (art. 58 alin. (4)–(6), art. 59 alin. (6) și art. 97 alin. (3)) și furnizarea informațiilor statistice (art. 61 alin. (7)), asigurând predictibilitatea și transparența procesului de control de stat. Stabilirea unor orientări tehnice uniforme de evaluare a riscurilor și a unor orientări tehnice clare pentru controalele de stat planificate și inopinate va reduce riscul interpretărilor divergente și al aplicării neuniforme a aspectelor de conformitate. Operatorii vor beneficia de un cadru clar privind documentele și datele ce vor fi verificate, criteriile de evaluare a conformității și aspectul de raportare a evenimentelor cu impact. Prevederile pct. 19 din Ghid asigură protecția informațiilor sensibile cu caracter pur comercial, referitoare la relațiile de afaceri, componentele de cost și volumul rezervelor, conform art. 61 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024, eliminând riscul divulgării neautorizate a informațiilor comercial sensibile în cadrul procesului de raportare. Proiectul va contribui și la crearea unui mediu concurențial echitabil, prin diminuarea practicilor neautorizate care afectează competitivitatea agenților economici corecți.

4.4. Impactul social

Implementarea proiectului are un impact social pozitiv, prin consolidarea aspectelor de control de stat și de raportare a informațiilor în domeniul gestionării deșeurilor extractive. Acestea contribuie la prevenirea și reducerea riscurilor de poluare a solului, apelor și aerului, cu efecte benefice asupra sănătății populației și a comunităților locale din zonele afectate de activitățile extractive.

Prin aplicarea unor orientări tehnice uniforme de control de stat pentru toate etapele ciclului de viață al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv în faza de închidere și post-închidere, și prin instituirea aspectului de raportare a evenimentelor cu impact major, proiectul sprijină identificarea timpurie a riscurilor și gestionarea transparentă a acestora.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul nu generează un impact semnificativ asupra datelor cu caracter personal, întrucât se limitează la orientările tehnice de control de stat și a aspectului de raportare a informațiilor la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive. Informațiile colectate și raportate se referă preponderent la date tehnice privind instalațiile și activitățile operatorilor. În măsura în care, în cadrul controalelor de stat, vor fi colectate date cu caracter personal (de exemplu, datele de identificare ale personalului interviuat conform pct. 4.3 din Ghid), acestea vor fi tratate în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și ale Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. Informațiile sensibile cu caracter pur comercial nu se pun la dispoziția publicului, conform art. 61 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea proiectului nu are un impact diferențiat asupra echității sociale sau asupra egalității de gen, întrucât prevede exclusiv orientările tehnice privind controalele de stat și raportarea informațiilor la instalațiile extractive. Prevederile se aplică uniform tuturor operatorilor economici din sectorul extractiv, indiferent de structura de personal sau de criterii de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Implementarea actului normativ va avea un impact pozitiv semnificativ asupra mediului, prin consolidarea cadrului normativ aplicabil instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive și prin introducerea unor orientări tehnice uniforme de control de stat.

Efectuarea controalelor de stat planificate și inopinate va permite identificarea timpurie și sancționarea neconformităților, contribuind la reducerea riscului de poluare a solului, apelor de suprafață și subterane, precum și a aerului.

Aspectele distincte privind controalele de stat specifice etapelor de închidere finală și post-închidere va asigura monitorizarea continuă a instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive și după încetarea activității de depozitare, facilitând refacerea mediului și reabilitarea terenurilor degradate.

De asemenea, orientările tehnice pentru instalațiile din categoria A vor asigura un nivel sporit de atenție pentru instalațiile cu risc major, reducând riscul de accidente majore cu impact transfrontalier.

Aspectul de raportare prezentat prin Capitolul V, inclusiv notificarea imediată a autorităților în cazul evenimentelor cu impact, va permite o reacție rapidă a autorităților competente la situațiile de urgență, limitând consecințele negative asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect de Ordin transpune în legislația națională două acte juridice ale Uniunii Europene, cu grade diferite de compatibilitate:

a) Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/248 — transpunere integrală

Ghidul anexat transpune integral Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/248 a Comisiei din 21 februarie 2020 de stabilire a unor orientări tehnice pentru inspecțiile prevăzute la articolul 17 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului, CELEX: 32020D0248, publicată în Jurnalul Oficial L 51 din 25 februarie 2020. Gradul general de compatibilitate al proiectului de act normativ național cu această Decizie *este compatibil*, cu o singură excepție de compatibilitate parțială:

Prevederea din actul UE (Partea C, pct. 1, alin. 2 din Decizia (UE) 2020/248), potrivit căreia autoritățile competente pot fi asistate de experți independenți și le pot delega sarcini de inspecție, este transpusă cu grad parțial compatibil, întrucât Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat prevede că controlul de stat se efectuează exclusiv de inspectorii Inspectoratului pentru Protecția Mediului, nu de experți independenți. Această abordare este conformă cu sistemul juridic național și cu principiile Legii nr. 131/2012, care nu permite delegarea atribuțiilor de control de stat către terți privați.

Decizia (UE) 2020/248 este **transpusă pentru prima dată** în legislația Republicii Moldova prin prezentul Ordin.

b) Decizia 2009/358/CE — transpunere parțială

Ghidul anexat transpune parțial (transpune: Anexa II și III) Decizia 2009/358/CE a Comisiei din 29 aprilie 2009 privind armonizarea și transmiterea periodică a informațiilor și chestionarul prevăzute la articolul 22 alineatul (1) litera (a) și la articolul 18 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX: 32009D0358, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 1 mai 2009, prin Capitolul V, în măsura permisă de cadrul juridic național actual, și anume:

- sunt transpuse prevederile aplicabile Republicii Moldova privind informațiile furnizate de operatori autorităților competente cu privire la evenimentele cu impact (transpunere adaptată în baza noile modificări prin proiectul de lege pentru modificarea Codul subsolului nr. 246/2024 (nr. unic 334/MM/2026), autor Ministerul Mediului, prin completarea la art. 97 cu alin. (4), (5), (6) din Codul subsolului nr. 246/2024, aflat în promovare pe platforma e-legiferare.md);

- sunt transpuse prevederile chestionarului de raportare periodică (Anexa III la Decizia 2009/358/CE), adaptate la cadrul juridic al Codului subsolului nr. 246/2024;

- este transpus tabelul statistic (Anexa la Decizia 2009/358/CE), adaptat la cerințele naționale, prin Tabelul statistic la prezentul Ordin.

Nu se transpun prin prezentul Ordin prevederile Deciziei 2009/358/CE referitoare la:

- Anexa I privind lista autorizațiilor eliberate, întrucât aceasta constituie atribuția Agenției de Mediu, ca autoritate de autorizare, și urmează a fi reglementată separat.

Documentul tehnic care atestă gradul de compatibilitate îl constituie Tabelul de concordanță, anexat la dosarul proiectului, întocmit conform modelului prevăzut în Anexa

nr.2 la Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, care reflectă transpunerea integrală a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/248 și transpunerea parțială a Deciziei 2009/358/CE.

Pentru asigurarea deplină a alinierii la legislația europeană sunt necesare următoarele măsuri normative:

- aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor (Anexa la prezentul Ordin), în vederea aplicării uniforme a orientărilor tehnice stabilite prin Decizia (UE) 2020/248 și transunerii parțiale a Deciziei 2009/358/CE; - clarificarea rolurilor instituționale între autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, pentru conformitatea cu cerințele Directivei 2006/21/CE și cu actele de punere în aplicare ale Comisiei Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Deși Codul subsolului nr. 246/2024 a stabilit baza juridică generală și obligațiile de fond în sectorul extractiv (în special prin art. 57, 86, 87, 88 alin. (4), 97), acesta nu reglementează detaliat aspectele tehnice orientative ale activităților de control de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și de raportare a informațiilor, necesare pentru aplicarea efectivă a Directivei 2006/21/CE.

Prin aprobarea Ghidului (Anexa la prezentul Ordin), se creează cadrul metodologic orientativ tehnic intern necesar pentru:

- aplicarea orientărilor tehnice privind controalele de stat bazate pe riscuri de mediu și de siguranță, conform cerințelor Deciziei (UE) 2020/248;
- aplicarea orientărilor tehnice privind controalele de stat de la fața locului și a documentelor de control (procese-verbale, liste de verificare, delegații de control);
- asigurarea continuității și coerenței controalelor de stat pe întreg ciclul de viață al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive;
- aplicarea elementelor tehnice orientative privind instalațiile din categoria A, care prezintă riscuri mai ridicate de accident major;
- aplicarea orientărilor tehnice privind colectarea, centralizarea și raportarea informațiilor privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv chestionarul de raportare periodică și tabelul statistic, în conformitate cu prevederile transpuse din Decizia 2009/358/CE.

Prezentul proiect de Ordin definește clar rolurile și responsabilitățile între Inspectoratul pentru Protecția Mediului (autoritate competentă pentru controlul de stat), autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului (autoritate de autorizare, evidență și raportare a datelor) și Ministerul Mediului (monitorizare și raportare periodică internațională), eliminând suprapunerile și asigurând governanța coerentă a sectorului.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu actele naționale în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborate conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Mediului a publicat la data de **21.10.2025** *anunțul privind inițierea elaborării* proiectului de Ordin cu privire la aprobarea Ghidului privind orientările tehnice

pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor, pe pagina oficială a instituției, cât și pe portalul www.particip.gov.md, putând fi accesat la: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15336. Urmare anunțului publicat, nu au parvenit propuneri sau sugestii.

Anunțul privind consultările publice asupra proiectului, precum și proiectul și documentele aferente, au fost plasate pe platforma guvernamentală de consultări publice www.particip.gov.md la data de **13.03.2026**, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative. Urmare anunțului publicat, nu au parvenit propuneri sau sugestii.

Proiectul actului normativ a fost supus avizării, conform art. 32 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, cu expedierea acestuia *spre avizare* de către: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Agenția de Mediu, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale și Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Rezultatele avizărilor și consultărilor publice sunt expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor, anexat prezentei Note de fundamentare.

Suplimentar, spre informare, pe pagina web oficială al portalului particip.gov.md va fi plasat proiectul definitivat al Ordinului cu privire la aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor, după parcurgerea procedurilor de avizare și expertizare, conform prevederilor legale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, fiind prezentată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației (Cancelaria de Stat). Urmare recepționării expertizei CAL, a fost ajustată Nota de fundamentare și au fost elaborate și ajustate Tabelele de concordanță, ulterior, concluziile au fost reflectate în Sinteza proiectului.

După definitivarea proiectului actului normativ potrivit avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice, proiectul nu a necesitat a fi expertizat de Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și de Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul actului normativ se încorporează eficient în sistemul juridic existent, contribuind la armonizarea și eficientizarea gestionării deșeurilor extractive în Republica Moldova.

Nu sunt identificate, la această etapă, necesități suplimentare de elaborare a unor acte normative noi sau a unor planuri de acțiune specifice pentru implementare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului actului normativ va fi organizată în mod coordonat și etapizat, cu implicarea instituțiilor-cheie și a structurilor de suport relevante, după cum urmează:

Inspectoratul pentru Protecția Mediului va asigura instruirea și formarea profesională continuă a inspectorilor, privind orientările tehnice pentru aplicarea aspectelor de documentare a controalelor de stat, precum și aspectele privind instalațiile din categoria A.

Autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului va asigura aplicarea Ghidului conform atribuțiilor stabilite prin Codul subsolului nr. 246/2024; va furniza Ministerului Mediului datele necesare pentru completarea chestionarului de raportare periodică și a tabelului statistic prevăzut la prezentul Ordin.

Ministerul Mediului va monitoriza implementarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor și va asigura procesul de raportare periodică la nivel internațional pe baza datelor furnizate de autoritatea competentă în domeniul subsolului, în vederea evaluării eficienței cadrului normativ adoptat și, după caz, a actualizării acestuia.

Implementarea coerentă și eficientă a acestor orientări tehnice va contribui la consolidarea sistemului național de supraveghere și raportare privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, la creșterea calității mediului și la alinierea Republicii Moldova la standardele europene în domeniu.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT